

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De
Reformatione Religiosorvm Libri Tres**

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

Mox planum facimus, illum concionatorem Episcoporum sibi & fidei
censorum potestatem usurpasse. §. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](#)

à doctis ornari; sed lætabitur potius seraphicam Christi sponsam ita depingi. Beatissimum igitur Patrem Franciscum, cui ego in hoc negotio primas defero, minimè offendam; si quod probabiliter sentio, dilucidè explicauero. Ipse enim tamquam egregius Pauli discipulus, qui omnes sui similes fore optabat, non modò Catharinæ, sed aliis etiam similia dona à Deo optimo maximo concessa fuisse libentissimè feret: & si nobiscum versaretur, suique in hac parte nimium seueros ac rigidos defensores audiret, argueret eos, ut Numerorum 11. cap. sanctus Moyses Iesum Naue reprehendit: *Quid, inquit, emularis pro me? quis tribuat ut omnis populus prophetet, & det eis Dominus spiritum suum?* Quod de Francisco dixi, opinor etiam de eruditis & religiosis eius filiis, quorum ingens semper fuit eritque numerus. De aliis verò, si qui fortè sint, qui nec doctrina nec sanctitate polleant, ac proinde hanc felicitatem Catharinæ inuideant, nulla me cura sollicitat; quamuis minimè dubitem, me in eorum reprehensionem, velim nolim, incursurum.

§. III.

QUOD autem ad illum attinet declamatorem, Episcoporum auctoritatem postula-

testatemque sibi eum usurpasse dico. Ipsorum enim munus est lata à Diui Petri successoribus anathemata promulgare, & excommunicatos populo denuntiare. Priuatis autem concionatoribus (nisi de iure & facto absque vlla dubitatione cōstet) nequaquam licet similia aggredi: meritoque temerarij iudicantur, qui hanc (vt vocant) iurisdictiō nem surripiunt. Iam verò libros semel euulgatos publicè interdicere, ad sacrum Inquisitionis tribunal spectat, nō ad vulgares concionatores: idque præsertim de libro Antonij à Pegna; cùm bis excusus fuerit auctoritate Catholicae Maiestatis, eiusque Regij senatus, qui non ita oscitanter (vt ille existimat) libros examinari permittit. Quidquid opus illud, simul atque editum est, dicatum fuit Archiepiscopo & Cardinali Toletano Francisco Ximenio à Cysneros Minoritæ, qui ob immaturam Philippi Regis eo nomine primi mortem omnia Castellæ regna quasi Interrex administrabat; & nostro Fr. Didaco à Deza generalis Inquisitoris munere se abdicante, supremus in eisdem regnis hæreticorum censor constitutus fuerat. Qui licet diuæ Catharinæ ita addictus esset, vt eius epistolas suis impensis, in Hispaniam linguam translatas, typis mandari, ac per omnia monasteria gratis distribui iusserit;

rit:tamen si ipsius Sixti (qui ante viginti plus
minùs annos è vita discesserat) sanctionem
vires adhuc habere putasset, sub anathema-
te prohibuisset librum illum legi. Quod
cùm vir in Theologia doctissimus, ecclesia-
sticique iuris peritissimus, minimè egerit; du-
bitandum non est , Antonij à Pegna opus
absque piaculo tunc excudi, vendi, legique
potuisse, hodieque posse.

Porrò si, vt Dialectica iubet, Turiasonensis
ille sibi constitisset, debuisset non modò Pa-
trem Antonium, sed alios etiam innumeros
scriptores grauissimos condénare, qui idem
omnino, quod ille, post Sixti tempora scri-
psere. Sunt autem , Laurentius Surius Car-
thusianus, cuius opera Pius ille V. ob vitam
sanctissimè actam meritò in numina refe-
rendus, plurimùm commendauit, Alphon-
sus à Villegas parte secunda historiæ San-
ctorum, Robertus à Licio Franciscanus Epi-
scopus Aquilanus in sermone (si ita concio-
nen appellari placet) de laudibus diuæ Ca-
tharinæ Senensis , Franciscinus Viceco-
mes, Minoritarum nostræ ætatis gloria , in
sermone Parasceues, Constantius Felix in
historica Ephemeride, Nicolaus Manerbius
in vitis Sanctorum , Ioannes Pinus Tolosa-
nus in illustrium seminarum Catalogo, ac
demum Thomas Bozius Eugubinus in præ-
claro

claro de signis Ecclesiæ opere. Nostri autem qui idipsum testantur, vix numerari queunt. In quibus, post beatū Raymundum ac sanctum Antoninum Archiepiscopum Florentinum (qui Sextum I V. ætate præcessere) præcipui sunt, Ambrosius Lancelotus Catharinus, cognomēto Politus, patria Senensis, olim Iulij III. in ipsius adolescentia magister, posteà Episcopus Minoricēsis, & tandem Compsæ Archiepiscopus, in Notationibus quibus beati Raymūdi Capuani opus locupletauit, Pater Ludouicus Granatensis flumen orationis aureum fundens, Balthasar Sorio, quo ad eluendas per Pœnitentia sacramentum animi fordes Adrianus VI. cùm Dertusensis Episcopus erat, vtebatur, Guillermus Ebroicensis ac Thomas Truxillus in publicis Sermonibus quos de hac sanctissima Virgine habuerūt, Didacus à Rosario, & Thomas à Vesac gentilis meus in eius actis, ac denique Felix Castelfrancus, & Seraphinus Razius in historiis Ordinis nostri. Hos omnes, non leui Ecclesiæ incommodo, exterminari oporteret, si Patris Antonij codex esset comburendus. Nec flamمام e uaderent, tum Dominicanum Breuiarium à Iulio I II. probatum, tum Martyrologium nostrum Romæ excusum anno post Christum natū 1558. apud Antonium Bladium

typ-

typographum (vt aiunt) cameralem. Nam pridie Kalen. Maij sic habet: *Romæ sanctæ Catharinæ Virginis. Hæc de ciuitate Senensi oriunda à Christo visibiliter annulo desponsata, dolorumq; eius & vulnerum particeps effecta, vitam ab omni mortali crimine duxit immunem.* Idem Martyrologium Chaligraphis datum est Salmanticæ an. 1579. præcedente iudicio, tum optimorū Patrum nostrorū Ioannis Gallo Salmantinæ Scholæ, vt appellant, Cathedratici, ac Petri Hernandez, qui Concilij Tridentini Theologi extitere, tū doctissimi viri Laurentij à Villauincensio Augustiniani, afferentis nihil non sanctum in eo contineri. Proculdubio etiam atq; etiam bonus ille vir cogitare debuisset, cùm nulli ab Ecclesia interdictum sit, ne hos libros legat, haud sibi licuisse Antonij opus damnare. In hoc tamen laudandus est, quòd nostris argumentis de sententia deductus, in frequentissima concione palinodia usus fuit.

§. IV.

CONFIRMANDVM est igitur iam, quod de ipsarum imaginum cultoribus pictoribusq; sentimus: nimirum eos nullo ob id anathemate irretiri, nulla peccati labe contaminari, quia illud Sixti mandatum neminem